

Vergadering van de Deputaten voor de Zending onder de Heidenen en Mohammedanen van de Generale Synode te Groningen 1946, met afgevaardigden van den Kerkeraad van Zwolle op 12 Aug. 1948 te Zwolle.

1. De Voorzitter van de Deputaten opent de vergadering; hij leest Openb. 21:23-27 en gaat voor in gebed.

2. De notulen van de vorige vergadering worden vastgesteld.

3. Besteld zullen worden 2000 collectebusjes voor de Zending tegen 35 cent per stuk.

4. Br Jasperse deelt mee, dat begin Augustus met de „Celebes" 20 noodpakketten geneesmiddelen naar Soemba zijn verzonden.

5. Overlijdensbericht is ingekomen van zr G. Veenstra-Koetsier te Meppel. Aan Br Veenstra wordt bij monde van den praeses de deelneming van Deputaten in zijn zware verlies betuigd.

6. Het Landelijk Verband van Evangelisatie-Commissies vraagt gastvrijheid in het Zendingsblad (zie vorig Kort Verslag, sub 4f). Br Troostheide, namens het Verband ter vergadering aanwezig, licht dit verzoek toe.

Deputaten zijn van meening, dat zij, gezien de opdracht der Generale Synode: een Zendingsblad uit te geven, niet het recht hebben in het blad ruimte af te staan voor andere, dan zendingsdoeleinden.

7. Ingekomen is een tweetal brieven van kerkeraden, die bezwaar maken tegen het advies van Deputaten, dat de Schooldienst op Soemba (en event. de Med. dienst) aan een Vereeniging worde overgedragen, terwijl de Generale Synode zich daarover nog niet uitgesproken heeft. Besloten wordt deze zaak aan de komende Generale Synode voor te leggen.

8. Enkele andere ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

9. De Smelik leest het rapport van de Commissie, die zich had te beraden over de vraag in welke taal op Oost-Soemba eventueel lectuur verspreiden moet. De conclusie van het rapport wordt nog niet aanvaard. De Comm. zal zich opnieuw beraden over de vraag, welke taal in heel den zendingsarbeid moet gebruikt worden en dan wel speciaal voor de lectuur-verspreiding der Goeroes-indijl.

10. Het rapport der Deputaten, uit te brengen aan de e.k. Generale Synode, zal op een binnenkort te houden vergadering der Deputaten worden vastgesteld, nadat het tevoren door den scriba aan de Deputaten is toegezonden.

11. Een bespreking heeft plaats met afgevaardigden van de Classis Leeuwarden over de aanvaarding van een nieuw zendingssterrein.

12. Na rondvraag, die geen bijzonderheden oplevert, gaat Br Jasperse voor in dankgebed en sluit de Voorzitter de vergadering.

In opdracht van de Vergadering van Deputaten,
H. VELTMAN, 2e scriba.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Laat men eerlijk zijn!

In de „Prov. Kb." voor de prov. Utrecht schrijft (Ds) A. B(rouwer) van Soestdijk over hulp aan zusterkerken, die door de „scheuring" in financiële moeilijkheden geraakt zijn. Hij zegt o.a. het volgende:

„Die toch al zo geslonken gemeenten hebben heel zware lasten te dragen; allereerst het dagelijks verdriet er over, dat de eenheid niet bewaard kon blijven. Want zij die de kerk des Heeren waarachtig liefhebben voelen dit als een diepe smart".

Waarbij hij dan ook nog toekelt de gevoelige snaar, dat vader en zelfs grootvader aan die nu gescheurde kerk hun krachten hadden gewijd.

Zou Ds B. de waarheid niet beter hebben gediend, als hij er bijgevoegd had, hoe het zoo kwam, dat de eenheid niet bewaard kon blijven? Hij zal toch toestemmen, dat waarheid vóór eenheid behoort te gaan. Eenheid zonder den grondslag van het ware geloof maakt een huis tegen zichzelf verdeeld.

Zou Ds B. tegenover zijn gemeente niet trouwer zijn geweest, als hij haar eerlijk verteld had, dat de binding van 1942, de bron van alle ellende, geen grond vond in het Woord des Heeren en dus niet uit de waarheid was?

Heeft niet Ds Wouters, de ambtsvoorganger van Ds B. in Soestdijk, meegewerkt aan de schorsing en afzetting van ambtsdragers, die aan het Woord en de Belijdenis trouw wenschten te blijven en die voor hun geweten niet konden aanvaarden, wat daar boven uit ging? Nochtans zijn ze als onwaardigen uitgeworpen.

Laat men toch eerlijk als waarheid voelen en eerlijk durven uitspreken ook, dat die binding en die uitwerping van getrouwe dienstknechten des Heeren de geheele oorzaak zijn van de verbreking der eenheid.

En dat blijft óók waar voor al degenen, die zich om des gewetens wille stelden aan de zijde van hun uitgeworpen voorgangers.

Toen Ds Wouters aan die uitwerping metterdaad meewerkte, deed hij dat als deputaat van den kerkeraad van Soestdijk. Ook die kerkeraad wierp dus mede de Baarnsche ambtsdragers uit. En toen de gemeente van Soestdijk uit kracht van het ambt der geloovigen niet tegen de waarheidsbestrijding en rechtsverkrachting van de uitwerping van Woordgetrouwe dienstknechten opkwam, vergreep ook die gemeente zich aan het recht Gods.

Ds B. gaat voort:

„En ik ben alleen maar dankbaar geweest er voor, dat in onze gemeente de eenheid door Gods genade werd bewaard. Dat bij verschil in inzicht soms het kerkelijk besef groot genoeg was, elkaar vast te houden en elkaar te dragen waar de Heere dat vraagt".

Maar de gemeente van Soestdijk is daarin met haar kerkeraad en haar leeraar toch ernstig in verzuim gebleven, toen zij niet droeg, maar uitwierp degenen, die aan het Woord en de Belijdenis getrouw wenschten te blijven in de overtuiging, dat wij Gode meer gehoorzaam hebben te zijn dan den menschen.

Openbaring 2:19-29

Ik weet uw dienst, uw laatste werken en dat die meer dan d'eerste zijn.
„k Weet uw geloof, want gij zijt Mijn.
Zou ik uw volharding niet bemerken, tot liefde u sterken?"

Zie, ik werp haar neer, die gij laat leren en die mijn dienaars heeft verleid.
Tot inkeer gaf ik haar de tijd.
Die van haar werk zich niet bekeren, zal ik verteren.

Al de gemeenten zullen weten, dat ik het ben, Die onderzoek en nien en hant, tot heil en vloek.
Wee hun, die afgodoffers eten en mij vergeten.

Die niet bij Satans diepten leven: Ik leg op u geen and're last.
Maar wat gij hebt, houdt gij dat vast.
De morgenster zal ik hun geven, die trouw mij bleven.

Bewaar mijn werk, en woord niet moede.
Mijn oog is op u, dag en nacht.
Die overwint, hem geef ik macht, dat hij, als ik, de heid'nen hoede met ij'zen roede.

Psalm 5. ADRIAAN VAN BOVEN.

Toch neemt Ds B. de vrijmoedigheid, om onmiddellijk op het voorgaande dit te laten volgen:

„Dat is een zegen, voor welke we nooit dankbaar genoeg kunnen zijn. En het tegendeel van „de dood in de pot", zoals een vrijgemaakte Broeder het tegenover mij eens noemde. Want de dood in de pot wordt daar gevonden (2 Kon. 4:38-41) waar de zaak vergiftigd is".

Met dien laatsten volzin van Ds B. zijn we het volkomen eens.

Het is alleen maar de vraag, of we voor die vergiftiging, die een geestelijke vergiftiging is, oog hebben.

Die geestelijke vergiftiging was er, toen de voorgangers hun gemeente niet volledig inlichtten over hetgeen er in de kerken gebeurd was en nog gebeurt; —

toen verzwegen werd of verkeerd werd voorgesteld, wat de „bezwaarden" (later „vrijgemaakten") naar de Schrift gelooven en voorstaan; —

toen men niet eerlijkweg de „binding" van 1942 aanwees als de oorzaak van de scheiding; —

toen men de gemeente niet volledig inlichtte over den diepen ernst van den kerkelijken strijd; —

toen de betekenis en de bedoeling van de kerkelijke vonnissen nooit werd aangetoond met de woorden van die vonnissen zelf; —

toen den gemeenten niet werd duidelijk gemaakt, hoe de synoden grijpen naar en metterdaad beoefenen een bestuursmacht, die in 's Heeren kerken niet bestaan mag; —

toen voor de gemeenten werd verzwegen het zigzagen der synoden in woorden en handelingen, waardoor heden on-„gestraft" blijft, wat eertijds als scheurmakerij met uitwerping vergolden werd; —

toen van de wijze, waarop het aanbod tot een samen-spreking door de „vrijgemaakte" synode beantwoord werd, steeds een onvolledige en daardoor valsche voorstelling gegeven werd.

Ds B. heeft, zonder het te bedoelen, inderdaad met het woord (geestelijke) vergiftiging een juiste teekening gegeven van den toestand, waarin vele gebonden gemeenten verkeerden.

En de „vrijgemaakte broeder" had wel gelijk, toen hij oordeelde, dat het bij de gemeenten, die daarvan de dupe werden, „de dood in den pot" was.

Kan men zich aan de overzijde nooit verheffen tot de erkenning van den gewetensdrang, die dreef tot vrijmaking van onschriftuurlijke kerkelijke banden?

Laat men eerlijk zijn!

Dat zou de ware eenheid dienen.

S.

D. V.

Boekbespreking

Prof. Dr K. Schilder, Om Woord en Kerk, deel I. Oosterbaan & Le Cointre, Goes. 1948.

Een puzzle: wie moet nu eigenlijk dit werk (272 bl.) aankondigen in ons blad: prof. Veenhof dan wel ik? Zonder dat het mij bekend was — dachten de leden van den psychotechnischen dienst der uitgeefster een weigering bij officieel verzoek tot drukconsent? — heeft collega Veenhof zich in samenzwering begeven met de leiders van den copiewerfstad der firma in Goes, en heeft hij een keus gedaan uit ondergeteekende's „oude plunje", om met Kuiper te spreken. Mis-schien is het „ergste", dat hij op het titelblad heeft durven zetten: „preken, lezingen, studien en kerkbode-artikelen". Het woord „studie" is nogal obligatorisch, en ach, als ik denk aan mijn studeerkamertje in Ambt-Vollenhove, mijn bureau in Vlaardingen, Gor-

cum, en de afwezigheid, aldaar, van serieuze boeken, en aan den loopjongen van den drukker van „mijn" eerste kerkbode, die net zoo vroeg kwam om copie als een koster om „het briefje", liefst ook maar voor den avond meteen, en dat terwijl, nu ja, dat gaat u eigenlijk niet aan, — dan zeg ik: studies? Die „J.V."-stukjes?

Wat moet een mensch nu zeggen? Hoogstens dit: 'n kind kan erbij. Overigens kan ik zoo maar met 't kribbig potlood gaan werken, waar ik hier ook blader. Hier een tekst, welks emendaties ik thans geneigd ben mogelijk te achten. Daar een term, dien ik heden zou vermijden. Ginds een vers, dat ik vandaag niet zou laten passeeren. En bijna overal een niet-bezet plaatsje voor opmerkingen, zoo niet meer dan dat, waarvoor ik nu plaats zou maken.

En toch..... Het potlood blijft ongebruikt. Alles of niets, o beproefde regel. Zóó iets moet je doen of laten. Niet overdoen.

Neen, ik ben natuurlijk geen goed recensent. Voor mij is in dit deel — er komen er meer, hoor ik — een stuk autobiografie, alleen zal ik ze niet schrijven. De meeste stukjes herinner ik me: de plek, waar ze geschreven zijn staat me weer voor den geest, en de schrijfmachine, dat monster-van-vandaag, heeft nog niet veel kwaad kunnen aanrichten in de copie; enkele zelfoutjes van vroegere zitters bleven natuurlijk staan, nu ikzelf geen proef zag. Een veiligheidsmaatregel overigens van uitgevers-zijde, dat men mij er buiten gelaten heeft.

Prof. Veenhof weet heel veel, maar gelukkig nog niet alles. Hij denkt mijn eerste gedrukte „meditatie" te hebben opgenomen; dat is een vergissing, maar ik zal hem niet zeggen, waar die oudste zit, tenzij hij klaar is. Laat me hem en de uitgeefster hartelijk mogen danken voor de aan dit werk bestede moeite; het is een heel nette manier om een vriend te vertellen dat je wel wat ouder moet geworden zijn.

En ondanks alles, — in de hoofdzaken sta ik nog voor wat hier is hardrukt. Ook voor een schrijver is het wel eens goed, weer onder de ogen te krijgen wat hij met de liefde van den beginnening in handschrift gaf ten tijde, toen hij nog de vreugde hebben mocht van den naleven kerkmensch. De uitgevers zorgden voor een mooie uitvoering.

K. S.

GRONINGER Brieven

Amice frater.

Mijn voornemen was, om U nog iets uit Groens Archives te vertellen, waarin hij telkens zoo treffend verhaalt van de daden van het Huis van Oranje-Nassau.

Nu stel ik dat nog even uit, omdat een gebeuren op het oecumenische wanproduct, dat wereldraad van kerken heet, mijn en uw aandacht niet mag ontgaan.

In de eerste plaats dus iets over dat wereldcongres en in de tweede plaats over de wijze, waarop onze christelijke pers ook hierop weer reageert.

Daar was de vorige week op het congres een, naar men zegt, machtig moment, een rede van dr Karl Barth, die als een grooten steen viel midden in den eenden-vijver, en alle diertjes daar van allerlei en toch eenerelei pluimage met groot gekwaak deed opvliegen.

Want deze vermaarde theoloog — daar zijn in Amsterdam zeer veel vermaarde theologen, indien zij niet alle vermaard zijn — zei eigenlijk niet veel anders dan dit: wat zijt gij hier toch aan het kerkelijk modderen. Gij meent de wereld te kunnen redden en gij kunt immers niets. De mensch is ten eenenmale niet bij machte maar iets goeds te doen.

En toen keken al die vermaarde en onvermaarde lieden elkander aan, alsof zij iets vernamen, dat nog nimmer was gezegd.

Het wil mij voorkomen, dat deze door Barth gemaakte indruk voor hem een groote teleurstelling moet zijn geweest.

Is hij niet reeds wereldbekend? Worden zijn boeken niet door heel de wereld gelezen? Bedoelde zijn klokgeul niet heel de christelijke kerk te wekken uit den droom, dat zij maar iets goeds zou kunnen doen in een gehoorzamen wandel naar het Woord van God?

Wie maar iets weet van de leer van dezen, naar prof. Miskotte zegt, kerkvader der twintigste eeuw, kon van te voren wel vertellen, wat deze „vader" tot zijn weerbarstige kinderen zeggen zou.

En zie — hij zei het precies zoo, en heel die wereldraad stond verbaasd. Men zei: het was een machtige rede, met veel pathos uitgesproken. En die rede maakte een diepen indruk.

Heel diep kan dit echter niet zijn geweest, want anders had men het werk daar aanstonds moeten stilleggen.

Wie de geschiedenis der jaren na den vorigen wereldoorlog, van 1914-1918, nog niet had vergeten, wist ook wel, dat zulk een intermezzo op een wereldcongres niets nieuws is.

Ik wils nu op een werk van den Amerikaanschen schrijver Walter Marshall Horton, getiteld: „Contemporary Continental Theology".

Hij vertelt daarin van de wereldconferenties van Oxford en Stockholm en Lausanne. Nu al weer lang vergeten.